

Lõikuskuu, mil ei saanud lõigata

■ Tänavune augustikuu jääb meelde eelkõige rõskuse ja rohke vihmaga.

Sadas tõesti palju ning sageli. Mõnel pool jäi kuivaks vaid 4–5 päeva. Keskmise vihmakoguse said täis kõik ilmajaamad, enamikus kohtades sadas alla vähemalt kahe normi jagu vett, Jõhvis ja Mustvees isegi kolme keskmise kuu portsjon (242 ning 235 mm).

Isegi sooja üle normi

Kui ajakirjanikud tavaliselt liialdavad tugevatele vihmahoogudele “padukate” mõõdu andmisega, siis augustis tuli tõesti mitu sellist valinut. Jõhvis näiteks 26. kuupäeval 116 mm, 4.–5. augustil Viljandis 57, Vilсандil 41 mm.

Et oleks võrrelda tänavusi sajuhulki, esitan Eesti sajurekordid: ööpäevas 148 mm, mõõdetud 4. juulil 1972 Metskülas Saaremaal ning kuu oma – 351 mm 1987. aasta augustis Haanja vaatluspostis.

Mitu ilmajaama said uued augustikuu sajurekordid, näiteks Tiirikoja (Mustvee) 235, Kuusiku 210, Virtsu 166 mm.

Kui vihmane oli aga kogu suvi? Kolme suvekuu sademete hulgal jäi Tartu jagama 2008. aasta 370 millimeetriga jagama pooles saajandis kolman-

dat-neljandat kohta 1998., 1954. ja 1962. aasta järel.

Õhusooja pärast ei pidanud me nii palju kurtma – öökülmad algasid alles septembris ning keskmised temperatuurid olid üllatavalt kõrged. Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudis saadi riigi keskmiseks õhutemperatuuriks 15,7 kraadi, mis on normist 0,3 kraadi võrra kõrgem.

Tavalisest märksa soojem oli teine dekaad, see päästis asja. Kagu-Eestis ja Narva-Jõesuus tõusis 17. augusti pärastlõunal elavhõbe kraadiklaasis isegi üle 30 kraadi. Selle kuumuse tõi kaasa Vahemerelt tulnud nn lõunatsüklon. Mitmel päeval täitusid liivarannad päevitajatega.

Kogu augustikuu lõikes oli kõige soojemad paik seekord Vilsandi (17°), jahedaim aga Väike-Maarja (14,7°).

Päikest oli näha vähevõitu: Saaremaal 300 tunni ümber, Raplamaal kolm korda harvemini. Äikest võis aga kuulda-näha-tunda sageli.

Ilmataadist oli kõigiti kena, et sai kuiva nahaga peetud paar tähtsat üritust – öölaulupidu, Kalevipoja-nimeline rulluisumaraton ning mõned vabaõhukontserdid.

Milline oli kogu suvi soojuselt? Tartumaal olid kolm suvekuud normi-

SVEN ARBET

Enamik päevi augustis kallast vihma ning vihmavari pidi kogu aeg käepärast olema.

lähedased, jahedam oli neist juuni, kokkuvõttes aga vaid terake jahedam kui pikaajaline keskmine (16 °C).

Ilm oli mujalgi päris vihmane. Tugevad mussoonvihmad on mõjutanud üle miljoni inimese elamist Indias, kes on pidanud kuivemat elupaika otsima. Ainuüksi Uttar Pradeshi osariigis oli hukkunuid 800. Mee-nutuseks: mullu sai Kagu-Aasias üle-

ujutuste läbi hukka vähemalt 2200 elanikku.

Tugevaid tuuli, vihma ning inimohvreid töid nii Kariibi mere saartele kui USA lõunaosariikidesse troopilised tormid ja orkaanid Dolly, Fay ning viimati Gustav. Kõva saju said kaela ka šotlased ja iirlased – Belfasti kandis tuli ööpäevaga alla 73 mm vihma (kuu norm 75 mm). Moskvagi täitis sadude normi, seda küll 19 päeva (sadas 79 mm, norm 77 mm).

Pea kogu august oli palav Lõuna-Venemaal ja Ukrainas. Seal püstitati rida kohalikke kuumarekordeid (Volgograd +36,9°).

Ilmast veel

Milline oli ilm Pekingis olümpia aegu, võisime lugeda iga päev. Et sportlastel oli raske, pole mingi ime, sest august ja juuli on ju sealkandis kõige kuumemad-vihmasemad kuud. Ilusam ilm tagati vaid paariks päevaks – ava- ning kuuldavasti ka lõpu-päevaks. Seda küll suure rahakuluga, sest avatseremoonia eel saadeti pealinna lähedalt äikesefrondi pihta 1104 kemikaalidega raketti. Ja edukalt.